

UNESCO - Žďár nad Sázavou

Kraj: Vysočina

Okres: Žďár nad Sázavou

GPS souřadnice: 49.580148N, 15.941979E

Adresa URL: www.unesco-czech.cz

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře nedaleko města Žďár nad Sázavou v samém srdci Českomoravské vysočiny byl na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO zapsán v roce 1994. Stavba poutního kostela sv. Jana Nepomuckého probíhala v letech 1719–1722 na náklad opata zdejšího cisterciáckého kláštera Václava Vejmluvy. Je jedním z nejlepších projektů architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichla (1677–1723) a zároveň nejoriginálnějším příkladem takzvané barokní gotiky. Kostel obklopuje ambit, který je s centrální stavbou kompozičně propojen. Celkově nevelký centrální kostel se vymyká jakémukoliv popisu. Jeho tvary dané komplikovanými průniky šesti kružnic ve tvaru pěticípé hvězdy spolu s virtuózní hrou světél a stínů v interiéru, tvarová osobitost a čistota exteriéru, to vše je dostatečným důvodem k jeho návštěvě.

Smyslem stavby bylo především oslavit Jana Nepomuckého, jako mocného patrona a světce. V době vzniku stál na travnatém vršku, který Václav Vejmluva pojmenoval Zelená hora (dříve se nazýval Černý les nebo Strmá hora) podle vrchu u Nepomuku, ze kterého pocházel Jan Nepomucký i první žďárští mniši. Do nedávné doby byla stavba obklopena vysokým borovým lesem, který však byl odstraněn, aby bylo na kostel, tak jako původně, vidět i z velké dálky.

